

jihomoravský kraj

METODICKÝ POKYN K ÚČTOVÁNÍ FINANČNÍ POMOCI OBCÍM NA ÚZEMÍ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE ZASAŽENÝM ŽIVELNÍ POHROMOU (TORNÁDEM) DNE 24.06.2021

Obsah:

1. Cíl metodického pokynu	1
2. Právní úprava a metodika veřejných sbírek	1
2.1 Metodické informace Krajského úřadu Jihomoravského kraje k veřejným sbírkám	1
2.2 Metodické informace Ministerstva vnitra k veřejným sbírkám	1
2.3 Pojem transparentní účet	2
3. Bankovní účty pro pomoc zasaženým obcím	2
3.1 Bankovní účty pro pomoc zasaženým obcím	2
3.2 Veřejná sbírka (transparentní účet) Jihomoravského kraje	3
3.3 Seznam veřejných sbírek, které byly osvědčeny Krajským úřadem Jihomoravského kraje na pomoc obcím zasaženým živelní pohromou	3
4. Doporučené způsoby účtování pro zasažené obce	3
4.1 Doporučený způsob účtování o veřejné sbírce	3
4.2 Finanční prostředky pomoci na běžném účtu rozpočtového hospodaření zasažené obce	4
4.3 Finanční prostředky pomoci na základě daru (darovací smlouvy)	5
5. Doporučené způsoby účtování pro přispívající obce	6
5.1 Orgán obce příslušný k rozhodnutí o poskytnutí příspěvku do veřejné sbírky	6
5.2 Doporučený způsob účtování příspěvku do veřejné sbírky	6
5.3 Doporučený způsob účtování poskytnutých finančních darů (vyjma příspěvků do veřejné sbírky)	6
5.4 Doporučený způsob účtování pomoci obcím organizované SMS ČR, z. s., prostřednictvím obcí	7

Brno, Krajský úřad, 30. června 2021

oddělení financování obcí odboru ekonomického

kontaktní osoba: Ing. Antonín Špaček, tel. 541652233, spacek.antonin@jmk.cz

1. Cíl metodického pokynu

Cílem tohoto metodického pokynu je sjednotit způsob účtování finanční pomoci (finančních darů, příspěvků apod.) obcím na území Jihomoravského kraje zasaženým živelní pohromou (tornádem) dne 24.06.2021.

2. Právní úprava a metodika veřejných sbírek

Získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel, zejména humanitární nebo charitativní, je veřejnou sbírkou. Sbírkou může konat pouze právnická osoba.

Konání veřejné sbírky je upraveno zákonem č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (dále jen "zákon o veřejných sbírkách").

Právnická osoba písemně oznámí konání veřejné sbírky krajskému úřadu příslušnému dle sídla právnické osoby a doloží k oznámení příslušné náležitosti dle zákona o veřejných sbírkách.

2.1 Metodické informace Krajského úřadu Jihomoravského kraje k veřejným sbírkám

Agendu veřejných sbírek zabezpečuje v podmínkách Krajského úřadu Jihomoravského kraje odbor správní a Krajský živnostenský úřad, oddělení správní.

Kontaktní osoba: Iveta Jurenková, telefon 54165 2220, e-mail: jurenkova.iveta@kr-jihomoravsky.cz

Metodické informace a vzory dokumentů ke konání veřejné sbírky obcí jsou dostupné na [webových stránkách Jihomoravského kraje](#).

cesta proklikem: *úvodní stránka (www.jmk.cz) → krajský úřad → metodické listy odborů krajského úřadu → odbor správní a krajský živnostenský úřad → agenda veřejných sbírek*

2.2 Metodické informace Ministerstva vnitra k veřejným sbírkám

Metodické informace Ministerstva vnitra k veřejným sbírkám jsou dostupné na [webových stránkách Ministerstva vnitra](#).

cesta proklikem: *úvodní stránka (www.mvcr.cz) → služby pro veřejnost → rady a služby → občanské aktivity → veřejné sbírky*

Další zdroje informací na webu Ministerstva vnitra:

seznam veřejných sbírek - <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-verejnych-sbirek/>

Na tomto odkazu je dostupná i *Příručka k zákonu č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách)*.

2.3 Pojem transparentní účet

Transparentní účet je bankovní účet, do kterého může nahlížet veřejnost, zpravidla prostřednictvím webových stránek na internetu.

Má-li právnická osoba v úmyslu za účelem splnění povinnosti podle § 23 odst. 1 zákona o veřejných sbírkách zřídit pro konání sbírky transparentní bankovní účet, musí přitom zohlednit, že při převodu peněžní částky z účtu na účet banky běžně automaticky uvádějí jméno majitele účtu i číslo jeho účtu. Tyto osobní údaje jsou následně viditelné v rámci přehledu transparentního účtu, čímž by došlo k porušení výše uvedené povinnosti. Dle stanoviska Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 4/2014 ze dne 11. 9. 2014 v obecné rovině platí, že pokud bude fyzická osoba provádět platbu na transparentní účet, a bude o povaze tohoto účtu předem a prokazatelně informována, lze provedení platby považovat za souhlas se zpracováním, a tedy i zveřejněním osobních údajů. Použití transparentního účtu tak není vyloučeno za předpokladu, že právnická osoba předem informuje přispěvatele (např. pomocí webových stránek) o tom, že účet, na který budou přispívat, je transparentní a příspěvkem na tento účet souhlasí se zveřejněním údajů.¹

3. Bankovní účty pro pomoc zasaženým obcím

3.1 Bankovní účty pro pomoc zasaženým obcím

Obec Hrušky

číslo účtu: 123-4548350207/0100

[Obec Hrušky - Transparentní účet pro finanční pomoc občanům obce Hrušky \(hrusky.cz\)](#)

Obec Lužice

číslo účtu: 123-3116370277/0100

[Úvod - Obec Lužice \(luziceuhodonina.cz\)](#)

Obec Mikulčice

číslo účtu: 299222440/0300

[Obec Mikulčice - Oficiální stránky obce Mikulčice \(mikulcice.cz\)](#)

Městys Moravská Nová Ves

číslo účtu: 6013203349/0800

[TRANSPARENTNÍ ÚČET - TORNÁDO MORAVSKÁ NOVÁ VES / Městys Moravská Nová Ves \(mnves.cz\)](#)

Město Hodonín

číslo účtu: 123-3116270217/0100

[Děkujeme všem, kteří přispívají na náš transparentní účet: Tornádo 2021: Město Hodonín \(hodonin.eu\)](#)

Město Břeclav

číslo účtu: 115-8436250277/0100

[Transparentní účet pro pomoc zasaženým obcím, Město Břeclav \(breclav.eu\)](#)

¹ Citace (str. 32) z Příručky MV ČR k zákonu č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách).

3.2 Veřejná sbírka (transparentní účet) Jihomoravského kraje

Jihomoravský kraj

číslo účtu: 123-3116420297/0100

[Jihomoravský kraj \(jmk.cz\)](http://jihomoravsky.kraj.jmk.cz)

3.3 Seznam veřejných sbírek, které byly osvědčeny Krajským úřadem Jihomoravského kraje na pomoc obcím zasaženým živelní pohromou

Veřejné sbírky pro pomoc zasaženým obcím jsou zakládány (konány) i dalšími obcemi (městy) či neziskovými organizacemi.

Seznam veřejných sbírek, které byly osvědčeny Krajským úřadem Jihomoravského kraje, je průběžně aktualizován na webu Jihomoravského kraje, je umístěn [v rámci informací k transparentnímu účtu veřejné sbírky Jihomoravského kraje](#).

4. Doporučené způsoby účtování pro zasažené obce

Podle § 23 odst. 1 zákona o veřejných sbírkách "Právnícká osoba je povinna pro každou sbírku zřídit zvláštní bankovní účet, na který převede hrubý výtěžek sbírky. Povinnost zřízovat zvláštní bankovní účet se nevztahuje na sbírky konané výlučně prostřednictvím pokladniček nebo sběracích listin po dobu nejvýše 3 měsíců. Právnícká osoba účtuje o nákladech, výnosech, aktivech a pasivech jednotlivých sbírek tak, aby prokázala soulad účetních záznamů s vyúčtováním sbírky".

Zvláštním bankovním účtem rozumíme samostatný bankovní účet, na který je převeden hrubý výtěžek sbírky, tzn. veškeré získané dobrovolné peněžní příspěvky, a nepromítají se na něm žádné jiné platební operace než ty, které se týkají sbírky. Je pak na zvážení právnícké osoby konající sbírku, zda tento samostatný účet založí jako transparentní. Nelze tak užít např. provozní účet právnícké osoby, který vede za účelem vlastního hospodaření. Podmínka samostatného bankovního účtu není splněna pouhým odlišováním plateb činěných v souvislosti s veřejnou sbírkou variabilním symbolem. Pokud jde o krátkodobé sbírky konané pouze prostřednictvím pokladniček nebo sběracích listin maximálně po dobu tří měsíců, postačí pro účel kontroly a schválení celkového vyúčtování pouze protokoly o otevření pokladniček či sběrací listiny.²

4.1 Doporučený způsob účtování o veřejné sbírce

S ohledem na existenci založených samostatných bankovních (transparentních) účtů doporučujeme obcím konajícím veřejné sbírky účtovat o cizích prostředcích, tj. veškerý příjem jen prostřednictvím syntetických účtů 245 – Jiné běžné účty a 378 – Ostatní krátkodobé závazky. Tedy mimo rozpočet obce a bez použití rozpočtové skladby.

Účtování o veřejné sbírce	SÚ	AÚ	OdPa	Pol.	MD	D
Příjem na sbírkovém účtu	245	XX			x	
	378	XX				x
Výdaj ze sbírkového účtu	378	XX			x	
	245	XX				x

² Citace (str. 39) z Příručky MV ČR k zákonu č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách).

Tento doporučený způsob účtování vychází mj. z [metodického doporučení Ministerstva financí](#):

3/2013	Jakým způsobem účtuje účetní jednotka v případě, kdy pořádá veřejnou sbírku na veřejně prospěšný účel?	Vymezení pojmů, povolení a způsoby konání veřejné sbírky se řídí zákonem č. 117/2001 Sb. o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách), v platném znění. V případě veřejné sbírky lze peníze vybírat např. prostřednictvím bankovního účtu (pro účely sbírky zřízeného) nebo složením hotovosti do pokladny (zřízené pro účely sbírky). Podle ustanovení § 4 odst. 1 vyhlášky a v souladu s přílohou č. 1 vyhlášky vykáže závazky z titulu příspěvků a připsaných úroků z příspěvků prostřednictvím položky „D.III.34. Ostatní krátkodobé závazky“ (syntetický účet 378). Případné poplatky za vedení bankovního účtu vykazuje účetní jednotka jako snížení tohoto závazku prostřednictvím uvedené položky rozvahy. Vybrané peněžní prostředky účetní jednotka vykazuje v položce „B.III.5. Jiné běžné účty“ rozvahy (syntetický účet 245).
---------------	--	---

Výše doporučený způsob účtování zohledňuje především skutečnost, že veřejná sbírka není v těchto případech primárně konána přímo pro potřeby dané obce jako organizace, ale především pro občany daných obcí apod.

**Tímto způsobem bude účtována
i veřejná sbírka (transparentní účet) konaná Jihomoravským krajem.**

Stejný způsob účtování doporučujeme i ostatním obcím a městům,
které ve prospěch zasažených obcí konají veřejné sbírky.

Obecně lze připustit i jiné způsoby účtování o veřejných sbírkách, kdy o bankovním účtu veřejné sbírky bude účtováno např. jako o peněžním fondu, tedy včetně rozpočtové skladby. Tento způsob účtování se obecně používá, pokud je výnos (účel) veřejné sbírky určen výhradně pro potřeby sbírky konající obce, např. na opravu či vybudování majetku ve vlastnictví dané obce.

4.2 Finanční prostředky pomoci na běžném účtu rozpočtového hospodaření zasažené obce

Běžným jevem nejen u zasažených obcí, ale také u Jihomoravského kraje, ačkoliv jsou zveřejněny bankovní (transparentní) účty veřejných sbírek, je skutečnost, že finanční pomoc je směřována i na běžné bankovní účty obcí.

Pokud se obec rozhodne finanční prostředky pomoci ponechat na běžném bankovním účtu, doporučujeme jejich rozpočtové zařazení na položku 2321 – Přijaté neinvestiční dary souvztažně s výnosovým účtem 672 – Výnosy vybraných místních institucí z transferů. Pro zjednodušení doporučujeme takto zařizovat veškeré inkasované finanční prostředky pomoci bez ohledu na právní formu poskytovatele pomoci.

Doporučený paragraf rozpočtové skladby v těchto případech bude 5269 – Ostatní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy, 5213 – Krizová opatření apod.

Dle metodického doporučení Ministerstva vnitra³ je možný takový postup, kdy tyto finanční prostředky budou převedeny na sbírkový účet. Ministerstvo vnitra zdůraznilo, že se bude

³ E-mailová komunikace Jihomoravského kraje s Ministerstvem vnitra, odborem všeobecné správy, ze dne 29.06.2021.

jednat o příspěvek obce do veřejné sbírky. S ohledem na tyto skutečnosti podléhá rozhodnutí o tomto postupu příslušnému orgánu obce.

Pokud se tedy obec v těchto případech rozhodne finanční prostředky z běžného bankovního účtu rozpočtového hospodaření převést na účet veřejné sbírky, doporučujeme jejich převod zaúčtovat fakticky jako příspěvek do veřejné sbírky (na vrub MD účtu 572 – Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery, rozpočtová položka 5229 – Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím).

4.3 Finanční prostředky pomoci na základě daru (darovací smlouvy)

Dalším běžným jevem bude poskytování pomoci formou finančního daru (po vzájemné dohodě, typicky na základě darovací smlouvy uzavřené podle § 2055 a násl. zák. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů), inkasovaného na běžné bankovní účty rozpočtového hospodaření.

Písemná forma darovací smlouvy je nezbytná v případech dle ustanovení § 2057 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Dále je třeba respektovat povinnost uveřejnění vyplývající ze zák. č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů, v případech, kdy smlouva uveřejnění podléhá.

V tomto případě bude účtování odpovídat běžnému účtování o finančním daru, tedy položka 2321 – Přijaté neinvestiční dary souvztažně s výnosovým účtem 672 – Výnosy vybraných místních institucí z transferů.

Pokud by byl finanční dar poskytnut organizací používající rozpočtovou skladbu, např. jinou obcí či krajem, použila by se příslušná transferová položka rozpočtové skladby:

- 4121 – Neinvestiční přijaté transfery od obcí
 - 4122 – Neinvestiční přijaté transfery od krajů
 - 4129 – Ostatní neinvestiční přijaté transfery od rozpočtů územní úrovně (v případě DSO).
- S použitím těchto tzv. konsolidačních položek rozpočtové skladby je případně spojeno i použití záznamové jednotky (ZJ):

- 024 – Transfery přijaté z území jiného okresu
- 028 – Transfery přijaté z území jiného kraje

Nelze vyloučit účelové použití daru na investiční účely, potom by se účtovalo s využitím tzv. investičních položek, souvztažně s účtem 403 – Transfery na pořízení dlouhodobého majetku.

- 3121 – Přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku (od občanů, firem apod.)
 - 4221 – Investiční přijaté transfery od obcí
 - 4222 – Investiční přijaté transfery od krajů
 - 4229 – Ostatní investiční přijaté transfery od rozpočtů územní úrovně (v případě DSO).
- S použitím těchto tzv. konsolidačních položek rozpočtové skladby je opět případně spojeno i použití záznamové jednotky (ZJ):
- 024 – Transfery přijaté z území jiného okresu
 - 028 – Transfery přijaté z území jiného kraje.

V rámci vzájemné komunikace ohledně poskytnutí daru či uzavření darovací smlouvy doporučujeme i vzájemné odsouhlasení zaúčtování (použití konsolidačních položek rozpočtové skladby), pokud je darujícím tzv. vybraná účetní jednotka (kraj, obec, dobrovolný svazek obcí, ...).

Nepředpokládáme, že z důvodu administrativní zátěže bude využíván institut smlouvy o poskytnutí dotace v režimu zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

5. Doporučené způsoby účtování pro přispívající obce

5.1 Orgán obce příslušný k rozhodnutí o poskytnutí příspěvku do veřejné sbírky

Lze přiměřeně aplikovat ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) (dále jen "zákon o obcích").⁴

Podle § 85 písm. b) zákona o obcích je zastupitelstvu obce dále vyhrazeno "poskytování věcných darů v hodnotě nad 20 000 Kč a peněžitých darů ve výši nad 20 000 Kč fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce".

S ohledem na výše uvedené musí peněžitý dar, i v podobě příspěvku do veřejné sbírky, ve výši nad 20 tis. Kč, schvalovat zastupitelstvo obce. Dar do 20 tis. Kč schvaluje rada obce, kde není rada zřízena, tak starosta obce.

Po rozhodnutí orgánu obce lze příspěvek na účet veřejné sbírky poslat, darovací či jiná obdobná smlouva se v případě příspěvku do veřejné sbírky neuzavírá. Na žádost vystavené potvrzení o poskytnutí příspěvku do veřejné sbírky slouží pro potřeby snížení základu daně.

5.2 Doporučený způsob účtování příspěvku do veřejné sbírky

S ohledem na výše uvedené, tedy že:

- zasaženým obcím je doporučeno účtovat o veřejné sbírce jako o cizích prostředcích
 - Jihomoravský kraj účtuje o veřejné sbírce jako o cizích prostředcích
- nelze pro rozpočtové zařídění (položka rozpočtové skladby) používat tzv. konsolidační transferové položky.

Doporučený způsob zaúčtování příspěvku do veřejné sbírky, bez ohledu na to, která organizace (kraj, obec, církev, spolek, nezisková organizace, ..) veřejnou sbírku zřídila, je následující:

Účtování o příspěvku do veřejné sbírky	SÚ	AÚ	OdPa	Pol.	MD	D
Příspěvek	572	XX			x	
	231	XX	52xx	5229 ⁵		x

5.3 Doporučený způsob účtování poskytnutých finančních darů (vyjma příspěvků do veřejné sbírky)

Pokud bude zvolena po vzájemné dohodě forma pomoci v podobě finančního daru (darovací smlouva), tedy finančních prostředků poskytnutých typicky na běžný účet rozpočtového hospodaření obce (kraje), bude o poskytnutých prostředcích účtováno následujícím způsobem:

⁴ E-mailová komunikace Jihomoravského kraje s Ministerstvem vnitra, odborem všeobecné správy, ze dne 29.06.2021.

⁵ Použití "zbytkové" transferové položky 5229 – Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím pro příspěvky na konta veřejných sbírek historicky dovozujeme z publikací Rozpočtová skladba Ing. Jana Kinšta.

Účtování o poskytnutí finanční daru	SÚ	AÚ	OdPa	Pol.	MD	D
Příspěvek	572	XX			x	
	231	XX	52xx	532x 634x		x

Pokud nebude účel poskytovaného finančního daru mít zjevně investiční charakter, bude zaříděn jako neinvestiční, tedy obec poskytující finanční dar použije příslušnou následující transferovou položku rozpočtové skladby:

- 5321 – Neinvestiční transfery obcím
- 5323 – Neinvestiční transfery krajům

S použitím těchto tzv. konsolidačních položek rozpočtové skladby je případně spojeno i použití záznamové jednotky (ZJ):

- 026 – Transfery poskytnuté na území jiného okresu
- 035 – Transfery poskytnuté na území jiného kraje

Pokud bude účel poskytovaného finančního daru výhradně investiční, obec poskytující finanční dar použije příslušnou následující transferovou položku rozpočtové skladby:

- 6341 – Investiční transfery obcím
- 6342 – Investiční transfery krajům

S použitím těchto tzv. konsolidačních položek rozpočtové skladby je případně spojeno i použití záznamové jednotky (ZJ):

- 026 – Transfery poskytnuté na území jiného okresu
- 035 – Transfery poskytnuté na území jiného kraje

Je zřejmé, že výše uvedený způsob zaúčtování (včetně použité rozpočtové skladby) finančního daru poskytovatelem přímo navazuje na způsob zaúčtování tohoto finančního daru u příjemce (viz. kapitola 4.3 Finanční prostředky pomoci na základě daru (darovací smlouvy)).

I v tomto případě doporučujeme v rámci vzájemné komunikace ohledně poskytnutí finančního daru či uzavření darovací smlouvy i vzájemné odsouhlasení zaúčtování (použití konsolidačních položek rozpočtové skladby).

5.4 Doporučený způsob účtování pomoci obcím organizované SMS ČR, z. s., prostřednictvím obcí

Sdružení místní samospráv ČR, z. s. také zorganizovalo pomoc obcím zasaženým tornádem.

<https://www.smscr.cz/cz/62-aktuality/2723-po-tornadu-obce-pomahaji-obcim>

Obce mohou buď přímo přispívat na transparentní účty zřízené tímto spolkem nebo mohou vybírat svým jménem a na svůj účet finanční prostředky, které následně budou zaslány na odpovídající transparentní účet SMS ČR, z. s.

Pokud obce zvolí první variantu a vlastní finanční prostředky obce zašlou na základě rozhodnutí odpovídajícího orgánu obce na transparentní účet SMS ČR, z. s., pak budou postupovat podle výše uvedeného [bodu 5.2.](#)

Pokud obce zvolí druhou variantu a zapojí se do sběru finančních prostředků na obci, tj. budou vybírat finanční dary od různých subjektů, uzavírat s nimi darovací smlouvy svým jménem a takto vybrané finanční prostředky ve stanoveném termínu souhrnně zašlou na transparentní účty zřízené SMS ČR, z. s., pak příjem těchto darů zařídí, jako by se jednalo o dary určené přímo obci, tj. na příjmovou **položku 2321** – Přijaté neinvestiční dary a na výnosový **účet 672**.

Vybrané finanční prostředky pak budou poskytnuty, na základě rozhodnutí odpovídajícího orgánu obce, spolku SMS ČR, z. s., na základě darovací smlouvy, a zaslány pod **položkou 5222** – Neinvestiční transfery spolkům, nákladový **účet 572**.

Doporučený paragraf rozpočtové skladby pro příjem vybíraných finančních prostředků včetně jejich odeslání na transparentní účty bude **5269** – Ostatní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy, **5213** – Krizová opatření apod.